

Науковий керівник:
Сирцева С.В.,
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 657:347.7:336:339.5

РОЛЬ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ

Росошинський Віталій Ігорович,
здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** Роль бухгалтерського обліку на підприємствах є надзвичайно важливою для забезпечення ефективного контролю розрахунків з бюджетом, особливо в умовах динамічного розвитку податкової системи України. Бухгалтерський облік слугує основою фінансового менеджменту, надаючи критично важливу інформацію, яка дозволяє підприємствам орієнтуватися в складнощах податкового законодавства, оптимізувати свої фінансові стратегії та підтримувати відповідність законодавчим вимогам.*

***Ключові слова:** облік, оподаткування, управління, контроль.*

В умовах української податкової системи, яка характеризується частими регуляторними змінами та мінливою фіскальною політикою, бухгалтерський облік відіграє багатогранну роль у забезпеченні ефективного бюджетного контролю. По-перше, воно слугує надійним механізмом реєстрації та звітності фінансових операцій, забезпечуючи прозорість і точність при підготовці фінансової звітності. Завдяки детальному обліку доходів, витрат, активів та зобов'язань, системи бухгалтерського обліку дозволяють підприємствам відстежувати свої фінансові результати та точно оцінювати свої податкові зобов'язання.

Крім того, бухгалтерський супровід слугує каталізатором проактивного податкового планування та ефективного управління податковим комплаєнсом. Використовуючи комплексний аналіз фінансових даних, бізнес може виявити можливості для податкової економії, скористатися різними пільгами та звільненнями, передбаченими податковим кодексом, і точно налаштувати свої податкові зобов'язання відповідно до законодавчої бази. Це передбачає ретельний аналіз податкових відрахувань, кредитів, пільг та звільнень, передбачених українським податковим законодавством.

Фахівці з бухгалтерського обліку відіграють ключову роль у проведенні підприємств через заплутаний лабіринт податкового законодавства, допомагаючи їм орієнтуватися в складних податкових положеннях і виявляти потенційні можливості для оптимізації. Вони ретельно аналізують фінансову звітність, оцінюють застосовність податкових пільг і розробляють

індивідуальні стратегії для мінімізації податкових ризиків та максимізації законних податкових пільг [1].

Крім того, прийняття стратегічних рішень щодо термінів і структури операцій має першорядне значення для зниження податкових ризиків і підвищення податкової ефективності. Бухгалтерська підтримка дозволяє бізнесу оцінити податкові наслідки різних видів діяльності, таких як інвестиції, придбання, продаж та реструктуризація. Стратегічно плануючи час і здійснення цих операцій, підприємства можуть оптимізувати свої податкові результати, мінімізувати податкові зобов'язання та максимізувати прибуток після сплати податків.

Ще бухгалтерський супровід дає можливість бізнесу ефективно спілкуватися з податковими органами, відповідати на запити та вирішувати потенційні суперечки вчасно й ефективно. Завдяки веденню точної фінансової звітності та документації підприємства можуть обґрунтовувати свої податкові позиції, відповідати на запити податкових органів та впевнено переносити податкові перевірки.

По суті, бухгалтерський супровід допомагає підприємствам орієнтуватися в складнощах української податкової системи, оптимізувати свої податкові результати та підтримувати відповідність нормативним вимогам. Використовуючи аналіз фінансових даних, стратегічне податкове планування та ефективний комплаєнс-менеджмент, підприємства можуть підвищити свою конкурентоспроможність, зменшити податкові ризики та сприяти сталому зростанню в сучасному динамічному бізнес-середовищі.

Також, бухгалтерський супровід необхідний для забезпечення своєчасного і точного виконання податкових зобов'язань та подання звітності. В Україні бізнес зобов'язаний дотримуватися чітких термінів подання різних податкових декларацій, заяв та звітів до відповідних органів. Ефективні системи та процеси бухгалтерського обліку дозволяють підприємствам збирати необхідну документацію, розраховувати податкові зобов'язання та готувати вичерпні звіти відповідно до законодавчих вимог, тим самим зменшуючи ризик нарахування пені, штрафів та юридичних санкцій.

Крім того, бухгалтерський облік відіграє ключову роль у зміцненні механізмів внутрішнього контролю підприємств, посилюючи їхню здатність виявляти та пом'якшувати помилки, невідповідності та порушення в податкових операціях. Надійний внутрішній контроль має важливе значення для захисту фінансової цілісності бізнесу та зменшення ризиків, пов'язаних з податковими розбіжностями [2].

Впровадження суворого внутрішнього контролю, такого як розподіл обов'язків, протоколи авторизації та ретельні процедури звірки, слугує оплотом проти потенційного шахрайства або незаконного привласнення коштів. Чітко розмежовуючи сфери відповідальності та підзвітності, бізнес може створити систему стримувань і противаг, яка мінімізує ймовірність того, що шахрайські дії залишаться непоміченими.

В умовах української податкової системи, яка характеризується суворими регуляторними вимогами та жорстким наглядом з боку податкових органів,

надійний внутрішній контроль є незамінним. Складність податкового законодавства та потенційні наслідки його недотримання підкреслюють важливість ведення бездоганної фінансової звітності та дотримання суворих протоколів внутрішнього контролю. Фахівці з бухгалтерського обліку відіграють ключову роль у розробці, впровадженні та моніторингу систем внутрішнього контролю, пристосованих до конкретних потреб і профілів ризиків підприємств. Вони проводять регулярні аудити та огляди, щоб оцінити ефективність внутрішнього контролю, визначити сфери для вдосконалення та усунути будь-які недоліки або вразливості, які можуть поставити під загрозу цілісність операцій, пов'язаних з оподаткуванням [3].

Таким чином, бухгалтерський супровід є наріжним каменем ефективних механізмів внутрішнього контролю на підприємствах, що дозволяє їм підтримувати фінансову цілісність, знижувати податкові ризики та забезпечувати відповідність регуляторним вимогам. Впроваджуючи надійний внутрішній контроль та використовуючи досвід бухгалтерів, компанії можуть підвищити прозорість, підзвітність та надійність своєї діяльності, пов'язаної з оподаткуванням, тим самим захищаючи свою репутацію та довгострокову життєздатність в умовах динамічного бізнес-середовища.

Отже, роль бухгалтерського супроводу на підприємствах є незамінною для забезпечення ефективного контролю розрахунків з бюджетом в умовах української податкової системи. Надаючи точну фінансову інформацію, сприяючи податковому плануванню та управлінню податковими зобов'язаннями, забезпечуючи своєчасну звітність, посилюючи внутрішній контроль та сприяючи співпраці з податковими органами, бухгалтерський супровід дозволяє бізнесу орієнтуватися в складнощах податкового законодавства, оптимізувати свої фінансові показники та підтримувати нормативно-правову відповідність в умовах постійно мінливого економічного середовища.

Список використаних джерел

1. Бабич І.І. Внутрішній контроль як самостійна функція. *Економічні науки. Облік і фінанси*. 2011. Вип. № 8(29). Ч. 2. С. 7–14.
2. Виговська Н.Г. Господарський контроль в Україні: теорія, методологія, організація : монографія. Житомир : ЖДТУ. 2008. 532 с.
3. Кушніренко О.А. Організаційно-методичне забезпечення внутрішнього контролю оподаткування сільськогосподарських підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип. 15. Ч. 2. С. 151-156.

Abstract: *The role of accounting at enterprises is extremely important for ensuring effective control of budget payments, especially in the context of the dynamic development of the Ukrainian tax system. Accounting serves as the basis of financial management, providing critical information that allows enterprises to navigate the complexities of tax legislation, optimise their financial strategies and maintain compliance with legal requirements.*

Keywords: *accounting, taxation, management, control.*

Науковий керівник:

Лугова О.І.,

канд.екон.наук, доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет